

Boven de oude armaturen die aan vervanging toe zijn. Onder de nieuwe armaturen, die vanaf de grond onzichtbaar zijn voor het blote oog. FOTO'S VRIENDEN VAN DE GROTE KERK

Voorzitter van de Vrienden van de Grote Kerk, Jean Laurey (links) en lichtarchitect Rob Kruizinga.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

Lichtarchitect zet Grote Kerk in nieuwe schijnwerpers

Een spannend spel van licht en donker

Elizabeth Stilma
stadsredactie@haarlemsdagblad.nl

Haarlem ■ Hij trok de schoenen van de bouwmeesters aan en keek met hun blik naar het gebouw dat bijna 500 jaar de Grote Markt markeert. Als zij over de huidige techniek hadden beschikt, wat zouden ze dan belichten?

Lichtarchitect Rob Kruizinga van 'ipv Delft/StudioKruizinga' stond in alle hoeken en gaten van de Grote of St.-Bavokerk. Hij nam alle details in zich op: liep van onder naar boven, van voor naar achter, van binnen naar buiten. Voor zijn lichtontwerp dat op vrijdagavond 25 september wordt gepresenteerd, koos hij voor de drie gotische kenmerken: verticale lijnen, licht en transparantie.

Dezelfde allure

Naast drie andere bedrijven kreeg ipv Delft uiteindelijk de opdracht om de Grote Kerk helemaal in de schijnwerpers te zetten. Een mooie kans, noemt Kruizinga dat. „Hoe kun je de architectuur die er overdag fantastisch uitziet ook 's avonds dezelfde allure geven? Een heel fijn uitzichtpunt. Je hoeft het alleen maar zichtbaar te maken.”

Want daar ontbrak het volgens de opdrachtgevers Vrienden van de Grote of St.-Bavokerk aan. De avondverlichting was verouderd, de

toren zweefde en deed geen recht aan de architectuur, aldus voorzitter Jean Laurey. „Het avondbeeld van de Grote Markt werd ontsierd door een donker gat met een geel verlichte toren.” Bovendien was de oude verlichting toe aan onderhoud.

De Vrienden zagen hun kans schoon en besloten drie jaar geleden stappen te ondernemen de verlichting te vervangen. Na alle partijen bij hun voorstel te hebben betrokken, gingen ze op zoek naar een plan dat voldeed aan de verwachtingen. En zo kwam Kruizinga in beeld.

Spannender

Met zijn plan wordt zowel de buitenkant van de kerk als het interieur belicht. Volgens de lichtarchitect wordt daardoor de totale ervaring veel rijker. „'s Avonds kun je mensen meer laten zien dan overdag. Je moet ook weer niet alles willen belichten. Het spel van licht en donker is veel spannender.”

's Avonds gaat de witte verlichting tegelijk aan met de straatverlichting. Tijdens de avond wordt het licht aangepast aan de duisternis én het kerkgebruik. Bij de verticale lijnen in het ontwerp speelt het interieur een belangrijke rol. Van bui-

tenaf kan de voorbijganger door de hoge ramen de gewelven aan de binnenkant bewonderen. „Voor de beleving van buitenaf maken we gebruik van de belichting van het interieur.”

Op dit moment is het bedrijf bezig met de laatste loodjes waaronder de programmering van het geavanceerde lichtplan. „Het moet eenvoudig te bedienen zijn.” Het afgelopen half jaar bevestigden de installateurs in en rondom de kerk zo'n 300 armaturen. „Onzichtbaar voor het blote oog.” Een zeer nauwkeurig werkje op de meest bijzondere plekken. Volgens Kruizinga is het spannender en geeft het een mysterieus effect als niet duidelijk is waar de lichtbron vandaan komt, wat goed past bij de religieuze functie van de kerk.

Kaarsachtig

Ook de bestaande kroonluchters werden voorzien van ander licht. Sommigen kregen nu pas elektrisch licht. De meesten bleken over felle lampjes te beschikken die vervangen zijn door kaarsachtige led-lampjes. „Daarmee hebben we het middeleeuwse gevoel teruggehaald, zoals de bouwmeesters het ooit hadden bedoeld. Ik heb alleen het gereedschap van nu gebruikt.”

De komende weken worden nog verschillende testen gedaan. Daarbij komen ook andere kleuren voorbij die op bijzondere dagen kunnen worden gebruikt. Maar vanaf 25 september staat de Grote of St.-Bavokerk de meeste dagen in wit licht.

• We halen het middeleeuwse gevoel terug •

Begin augustus werd de nieuwe verlichting van de toren getest. ARCHIEFFOTO